

Gomboc, Mateja: **Balada o drevesu.**

Spr. beseda: Janja Istinič. Dob pri Domžalah: Miš, 2021, 235 str.

| M – 4. stopnja | za pogovore o knjigah

| Mladostniki | Samomori | Bipolarna motnja razpoloženja | Žalovanje | Dekleta | Psihične travme | Ljubezen | šole | dijaki | medosebni odnosi | medvrstniško nasilje | družinski odnosi | prijateljstvo | pomoč

Problemski roman, primeren **za srednješolce in odrasle**, dobrodošel tudi **za medgeneracijske pogovore!**

Mateja Gomboc, (1964) je pisateljica, prevajalka, avtorica učbenikov za slovenski jezik in profesorica, ki je od leta 2012 izdala osem knjig za otroke in mladino.

https://sl.wikipedia.org/wiki/Mateja_Gomboc

Prvoosebna pripoved gimnazijske dijakinje Ade je kompleksno besedilo, v katerem je osrednji problem samomor njenega fanta Majka in žalovanje. Seveda se dotakne vzrokov, ki so morda privedli do samomora (psihične travme, bipolarna motnja, tudi njegov oče je naredil samomor), obenem pa spoznavamo Ado, uspešno violinistko in odlično dijakinjo, osamljeno in samosvojo (v preteklosti je večkrat doživela medvrstniško nasilje, odnosi s starši so sicer korektni, toda ne pristrčni); k sreči ima ljubečo mlajšo sestro in dve dobri prijateljici. Njeno življenje je postalo veliko lepše, ko sta z Majkom postala par, čeprav je Ada spoznala tudi njegova temnejša razpoloženja ... Besedilo je členjeno v poglavja, ki so podnaslovljena s številom ur od Majkovega samomora. In zakaj naslov Balada o drevesu? Ada v sebi čuti drevo, ki razteza veje glede na njeno razpoloženje (presunljivo!), obenem pa kot da je z njim povezana z violino, ki je lesena, in Ada igranje res veliko pomeni ... (Takole sem roman predstavila na FB.)

Dobrodošla je strokovna beseda Janje Istinič z naslovom *Razmislek*. (str. 231–235)

Predstavitev in nekaj prvih strani romana na domači strani založbe Miš:

<https://www.miszalozba.com/knjige/balada-o-drevesu/>

Spodbude za branje:

- Kako se soočiti s samomorom ljubljene osebe? Samomor že dolgo ni več tabu v mladinski literaturi, toda gre za občutljivo temo, **ki se je bomo lotili taktno in kar se da v skladu s pričakovanji in odzivi mladih bralcev**. Če smo na tej poti negotovi, prosimo za pomoč strokovnjaka (npr. šolskega psihologa).
- Po branju romana skušamo osvetliti vzroke, ki so Majka pripeljali do samomora; podobno razmislimo o Adinih težavah, ki je sicer uspešna violinistka. Ada in Majk sta vsak po svoje občutljiva, ranljiva, povežejo ju nežna ljubezen in sanjarjenje o skupni prihodnosti. V oporo pri vodenju pogovora so nam lahko vsebinska gesla (glej zgoraj!).
- Mene je posebej presunilo, da je Majk naredil samomor v razredu, pred sošolci in sošolkami. (Premislimo: za ta korak bi se lahko odločil nekje na samem.)
- Roman je Adina prvoosebna pripoved, ki zajema čas od srede popoldne (33 ur po tem, ko je Majk naredil samomor) in do nedelje zjutraj; kaj menimo, zakaj se je avtorica odločila za takšno členitev besedila?
- Kaj menijo bralci o naslovu romana, se jim zdi ustrezen? Zakaj »balada« in zakaj »o drevesu«? (Na kaj so pomislili ob naslovu, ko še niso vedeli za temo romana?) Je naslovnica ustrezna glede na temo?
- Kot že rečeno, pri obravnavi prisluhnimo mladim bralcem! Morda nam bodo priznali svoje stiske, bolečine odraščanja, morda poznajo koga, ki je naredil samomor, morda celo v družini ...

Spodbude za nadaljnje branje:

Če v Priporočilnici vnesemo iskalni niz »samomor«, dobimo pet mladinskih romanov:

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/?niz=samomor&type=41&search=I%C5%A1%C4%8Di>